

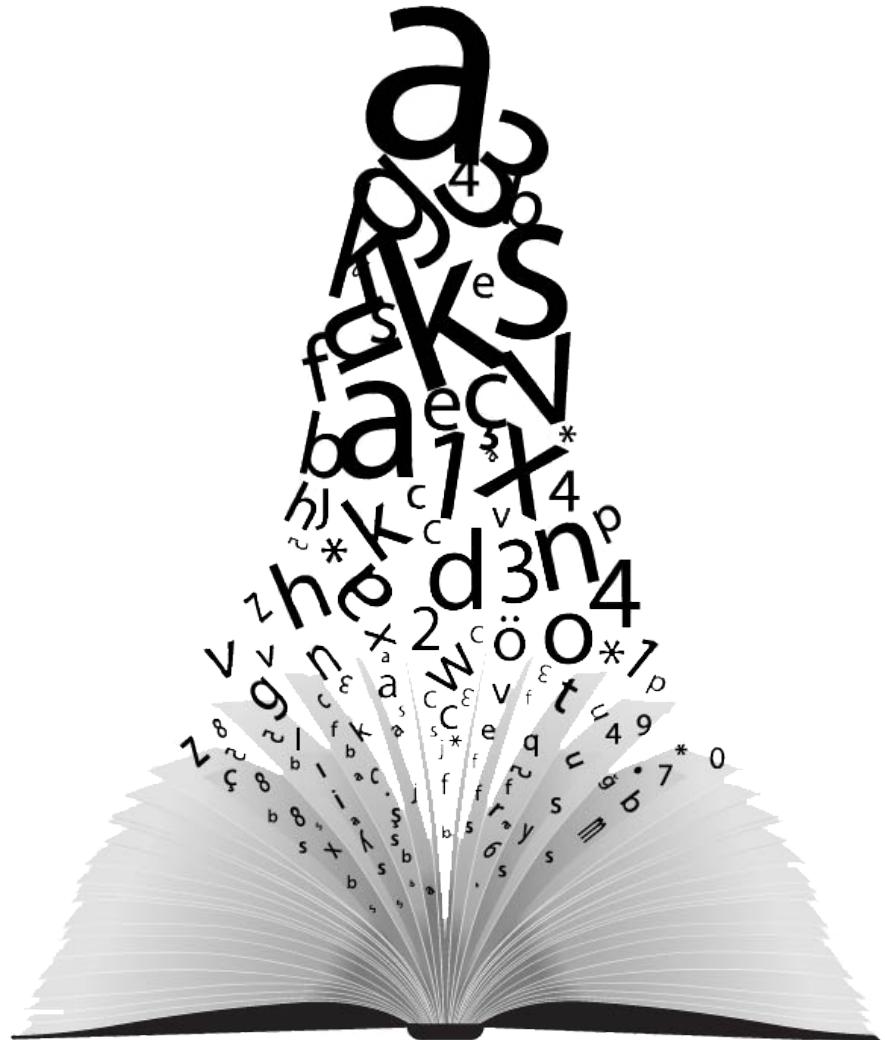
Talooyinka Xisaabta ah

- Ku cel celiya tirinta.** Ku cel celiya tirinta hal hal. Kadibna u sii gudba ku cel celinta "ka boodista tirinta" (tirinta labaalaha, saddexlahaa, afarlahaa, shanlahaa, tobanaalaha iwm.)
- Dhab ka dhig.** Marka aad muujineysaan tirada isticmaala waxyaalaha caadiga ah ee guriga yaala (sida lacagta, baastada, badhmada dharka/guluusyada iyo wixii la mid ah.)
- Ku cel celiya akhrinta, qoritaanka iyo isku xigxigsiinta lambarada.** Ka raadi lambarada daabacan/qoran (joornaalada, buugaagta ama internetka iwm) oo kor isula akhriya, isbarbar dhiga, oo u qora sida ay lambaradaasi u kale yaryihiiin ama sida ay u kala weyn yihiiin.
- Lacag!** Caruurta yar yar bar in ay kala aqoonsadaan lacagta iyo in ay bartaan sida loo tiriyo, marka ay yara waynaadaana iyaga u dhiib in ay lacagta bixiyaan marka aad wax iibsanaysaan. Isla ciyaara ciyaaro ku saabsan barashada lacagta. Caruurta yara waawayna ka dhig maql hayaha/lacag hayaha.
- Ka shaqeeyaa xisaabta ku saabsan waxyaabaha xaqiiqada ah.** Ku celceliya xaqiiqoyinka aasaasiga ah ee xisaabta idinka oo adeegsanaya kaararka iyo ciyaaraha. In ay ilmuuhu bartaan waxyaabaha xaqiiqada ku salaysani waxay ilmaha bartaa in ay xaliyaan mas'alada xisaabta iyagoo fahamsan u jeedadeeda halkii ay ka shaqeeyn lahaayeen iyagoon fahmin.
- Kala saara oo kala qaybiya waxyaabaha.** Iskala Raadiya sida ay waxyaabaha qaar isu raacaan meelo kala duwan (dabiici ahaan, farshaxanka, maryaha, iwm). In la fahmo sida wax isu raacaani waxay ay sahashaa in la fahmo sida loo xaliyo xisaabta.
- Isla kariya ama isla duba cunto.** Ka caawi ilmaha in ay raacaan qorshaha karinta. Karinta iyo dubitaanku cuntadu waxay u baahanyihii in la cabiro qiyasta waxa la karinayo,in la ilaaliyo kulaylka iyo wakhtiga ay qaadato in cuntadu karsanto iyo waxyabo la id ah.
- Ciyaaro isla ciyaara.** Ciyaaraha waxaa ka buuxa xalinta xisaabaadka. Ciyaarista gaymku waxay u baahan tahay in qofku isticmaalo maskaxda, waxna qorsheeyo, ama ka fikiro suurta galnimada waxyaabaha dhici kara.
- Isla aqoonsada shaxanada joomateriga.** Ka caawi ilmahaaga in uu soo helo qaababka laga heli karo deegaanka. Isku daya in aad dib u samaysaan shaxanada kala duwan idinka oo isticmaalayo waraaqo ama waxyaabaha kale ee guriga laga heli karo.
- Teknoolajiyada iyo xisaabta.** U isticmaal teknoolajiyada ujeedo waxbarasho. Waxaa jira barnaamijyo badan oo Xisaabta u gaar ah.

"Sida keli ah ee lagu baran karo xisaabtu waxa weeyaan
oo keli ah in xisaab laga shaqeeyo."

-Paul Halmos

Talooyinka Waalidka

St. Cloud Area
School District

Waxaa kafaala
qaaday Title I

Talooyinka wax Aqrinta ah

- Akhriya, akhriya, akhriya!** Cod kor ah wax ugu akhri ilmahaaga xataa marka ay yaryhiin, una akhri marar badan. U bilow wax u arkhrinta inta ay aad u yaryhiin, una wad inta ay kasii weynaanayaan. Sidaas ma kordhineyso oo keliya eraya ay yaqaanaan, balse waxay xitaa dhiseysaa jaceyl ayu qabaan wax aqriska.
- Kadhigta akhrinta mid muhiim idiin ah.** Maalin kasta waqtii ka mid ah wax aqri . Marka aad adigu wax akhrido, waxa aad tusaysaa ilmahaaga in wax akhrisku qiimo kuu leedahay. Wax akhris ku darsada waxyabaha aad samaysaan marka aad sii seexanaysaan. Caruurtu waa weyn wax ha arkhriyaan marka ay sii seexanayaan si ay ugu raaxaystaan seexashada kahor.
- Ciyaara ciyaaro erayada ku saabsan.** U sheeg hal eray ilmahaaga oo waydii in ay kuu sheegaan eray kale oo ay isku dhawaaq yihiiin, isla sameeya barashada erayada isku macnaha ah iyo kuwa iska soo horjeeda oo isla ciyaara ciyaaraha SCRABBLE, BANANAGRAMS, ama HANGMAN. Ciyaara ciyaaro ku saabsan xarafyada alif beetada idinka oo isla raadinaya xuruuftaa oo dhan ka raadisaan calaamadaha wadooyinka ku dhegan.
- Doorta buugaag aad akhridaan oo idinku haboon.** Haddii ilmahaagu iskood u akhriyayaan buugaag, ka caawi in aad hubiso in uu/ay ayna buugtaasi aad ugu adkayn. Waydii in ilmahaagu hal bog kor u akhriyaan. Hadii ay sameeyaan wax ka badan shan khalad inta ay bogaas akhriyayaan macneheedu waa buugaasi wuu ku adagyahay. Buugaasina waa mid ku haboon in aad isla akhridaan!
- Hubi fahmintaaka.** Ilmahaaga waydii su'aalo ku saabsan sheekada, si aad u hubiso in ilmahaagu fahmay iyada. Waydii in ilmahaagu kuu sheego sababta, si ilmahaagu kuugu sharaxo sida ay wax u malaynayaan. Isla saadaaliya sida wax u dhici doonaan sheekooyinka. Marka aad sii waddaan isla hubiya in saadashaasi ay saxsanayd.

"Waaqid ah ahaan waxa ugu muhiimsan ee an ilmaheena u qaban karnaa waa in aan wax u akhrino marar badan inta ay yaryhiin. Akhrisku waa dariiga loo maro guunsha dhanka iskuulka iyo noloshaba. Marka ay caruurtu barato in ay jeclaadaan buugaagta, waxa ay bartaan in ay jeclaadaan waxbarashada." - Laura Bush

- Ka wada hadla waxa aad akhriyaysaani waxa uu ku saabsanyaay.**
  - Maxaad ka jeclaatay sheekada ama maxaad ka necbaatay? Sababtu maxya tahay?
  - Waa kee jilaaga aad ugu jeceshahay ee sheekada? Sababtu maxay tahay?
  - Hadii aad adigu sheekadan qori lahayd maxaad si kale u dhigi lahayd in aad si kale u qiyaasi lahayd iwm?
- Dib isugu sheega sheekada.** Marka aad sheekada akhridaan kadib waydii in ilmahaagu dib kuu sheegaan sheekada wixii dhacay.
- Ku shaqeeya erayada.** Bar ilmahaaga xeeladaha ay ku aqoonsan karaan ama ku barankaraan erayada ku cusub.
  - U kala qaybi erayga gaybo yar yar
  - Isticmaal sawir ay xasusan ah
  - Waydii in ay kuu sheegaan waxa macnaha sameeya ee jumlada/hadalka
  - Isticmaal calaamado lagu soo qaban karo macnaha si loo fahmo macnaha
  - Ka bood erayada aad garan waydo oo mar danbe u soo laabo
  - Ku laabta biloowga jumlada/hadalka oo dib u akhriya si aad macnaha u fahamtaan
  - Ku celi celiya erayada lagu garto aragtida (erayada markasta loo isticmaalo qoraalka)
- Isticmaalka teknoolajiyada iyo Wax akhriska.** U isticmaal teknoolajiyada hab wax barasho, waxaa jira barnaamijyo kala duwan oo loogu talagalay barashada akhriska.
- Ka dhig madadaalo!** Iska nasnasiya akhrinta, isla jila sheekooyinka, isticmaal muujinta dareenka. Ku ciyaara erayada, wax kasta oo aad adigu ku madadaalato ilmahana waxay u noqoneysaa wax uu ku madadaasho.

"Maanta fwaxaan ahay akhriste, berri waxaan ahay hogaamiye!"

-Margaret Fuller